

Anteckningar av Eva Topelius diktrade
av E. Topelius

1.

Det var mitt från Universitetslivet och
E. T. s för väntat gästade och splittrade tid
i Helsingfors som den långa utrikesresan
1875-76 utgjorde inför honom helt natus-
ligt längtan och möjligheten att nu skåda
stellbake. Han var ju van att leva med penman
i hand och att städfästa alla sina uppte-
velser med en anteckning och dess datum.
Det hade han på sin Fars inrådan börjat
med vid 14 års ålder. Från den nu snart
nådda 60 års milatolpen ser han sig om
till utgångspunkten, slöjten, hemmet,
vägen härifrån och hit.

Man kunde en välgörande avlägsenhet
och fred omkring sig ^{där han hade släp} ~~men det var inte~~ med,
slöjtfärdan som utlärade för nordan utanför
hans fönster, icke Majmies enkla spiselbrasa,
som flammade ^{fram} och ~~de~~ många enkla hört-
kvällarna hade adom pågjord bytusen i
Ljungblommor och Sybarisror. Det var
Nackelhavet, som stundade sina väldiga sty

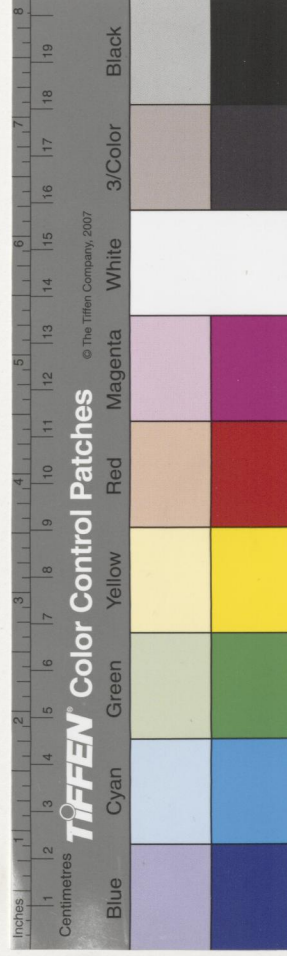
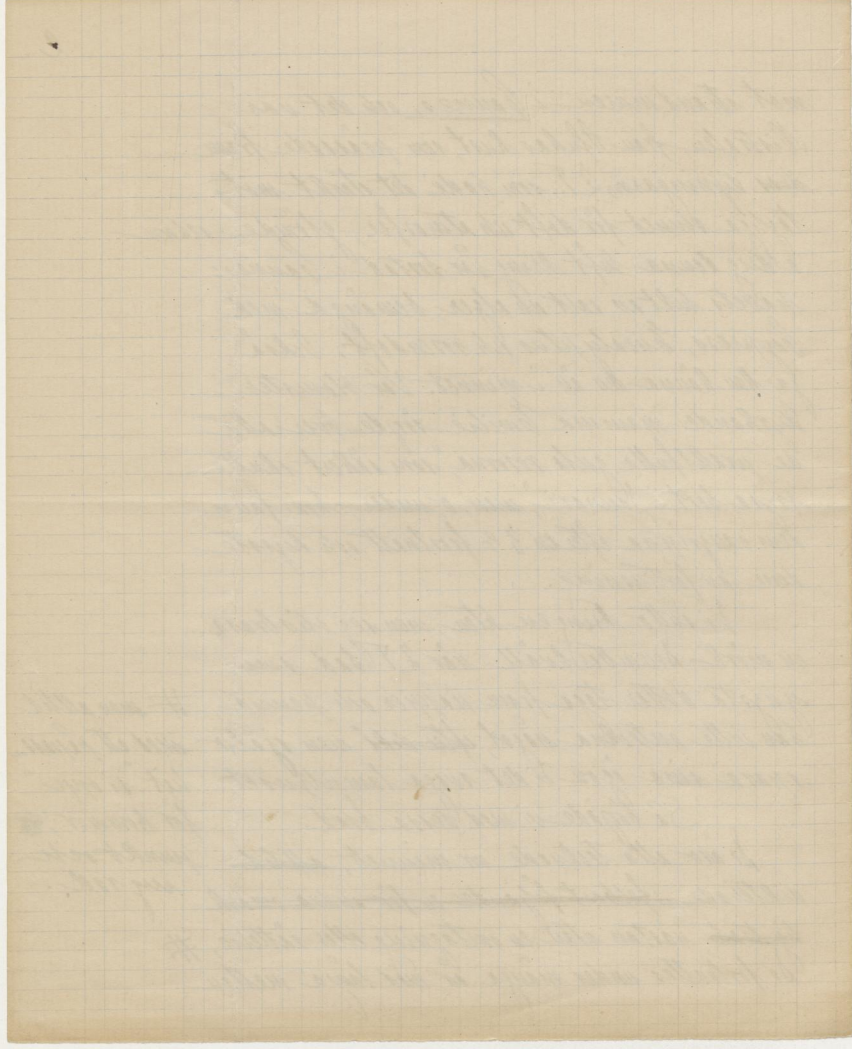


mot strandmuren i Cannes, och det var
Mistralen från Afrikas kust, som präglade från
~~den~~ dyningarna L.T., som hade det starkt mot-
stygga skenet för luft och atmosfär, glömda sedan
adrig denna luft kring vår bostad i Cannes:
havets lukt av salt och alger, bemängd med
Eucalyptus och rosenluft. Och så
ja du kända du än i minnet. Vår Hemster-
älskande mamma Emilie söjde över alla
de präktfulla gula roserna, "som sådant skulle
flynnat bort i Januari", men, o under, hon fann
dem oavgränsade efter en 3:e frostnatt och ägsatte
dem av förtäring.

Vi satte kring en kiten, men seg olivbrasa
en mörk Decemberkväll när L.T. hade sin
ungata dotter taga fram papper och pennor, # men alltid
hon ville anteckna något ~~efter~~ ~~med~~ men själva med ett papper
spara sina i den i det svaga lamplyuset. # "si orge"

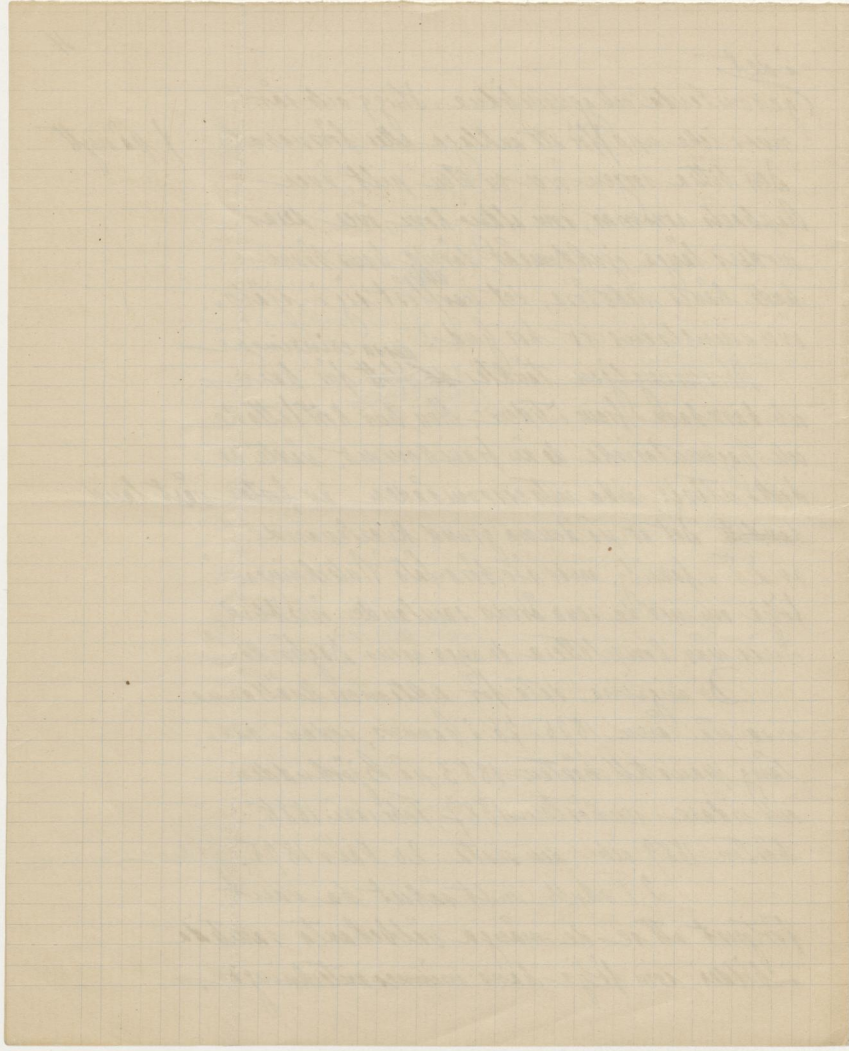
Så började vi med kerna blad. # för kvinnor,
De äro alla tecknade av minnet, ~~alltid~~ punkt och
dikterade ~~idubben~~ följande en för andra omständ. # myr röd.
i ~~tråk~~ nästan utan en outagning eller rättelse, #
De fortsattes under många år, med långa mellan.





4.
i det
(genomlevda och genomlidna. Stugg och sår
visas icke upp för att smälla eller försväsa # 1 på nytt
Den bittra sorgen över en liten pilt, över
Rephael sommar, som aldrig kom, över deras
moders lilla sjukdomsår därvid hans biver
hade hänt midt för, det bar ^{allt} fört sig i själ-
övervinneleens ro hos Gud. ^{dena existerar}
Hans ungdomstid ^{för honom} tänkte ^{den} på barn
och barn barn fram i tiden. Men hur kortfattade
och fragmentariska de än framkommo, växte de
dock utöver vida intresseområden av ^{för} sitt land
landet. Det är på denna grund livslevande
av L.T.s familj anså sig böra få "anteckningar"
följa och med de sena årens samlande överblick,
i viss mån komplettera de nya årens "Dagböcker".
De angivna satta för icke men välbehållna
visa på Åren 1875-76 i Cannes, sedan en
lång paus till hösten 1883 på Björkudden
och vidare senhösten 1887, februari 1888,
hösten 1889 och - den sista: 26 Mars 1895. av hans egen hand.
L.T. skulle helt enkelt ha varit
förtjust att se de många välbehandlade samtida
i bilder, som följa hans minnes anteckningar.

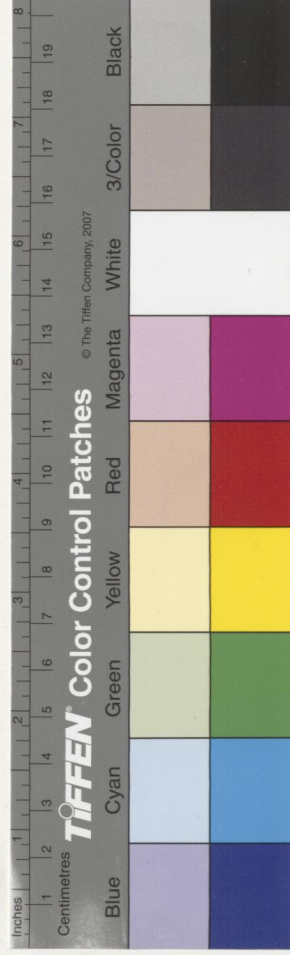
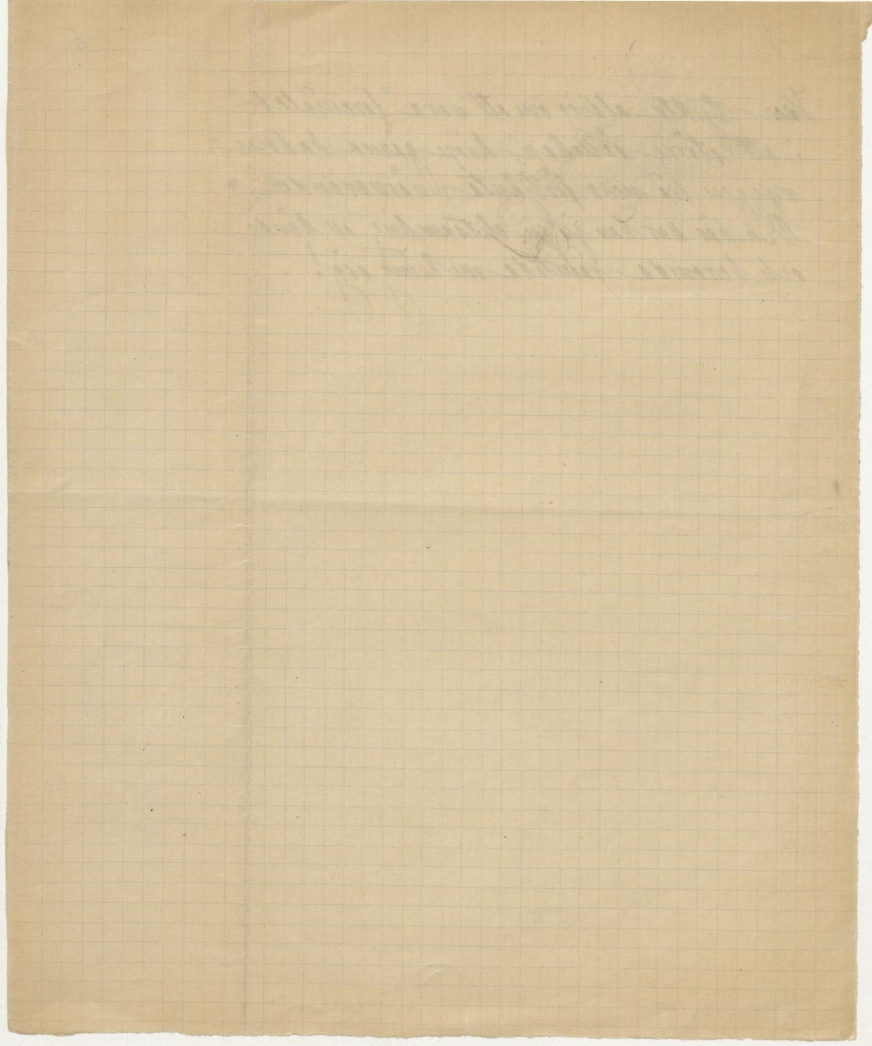




5.

Man stökte aldrig om att vara "förmialet"
i ett större sällskap, höge gärna bakom-
ryggen på mera förfänta närvarande.
Och här har han ju en elitsamling av hända
och berömda samtida om kring sig!





Kong. Det Norske 12g. 23a

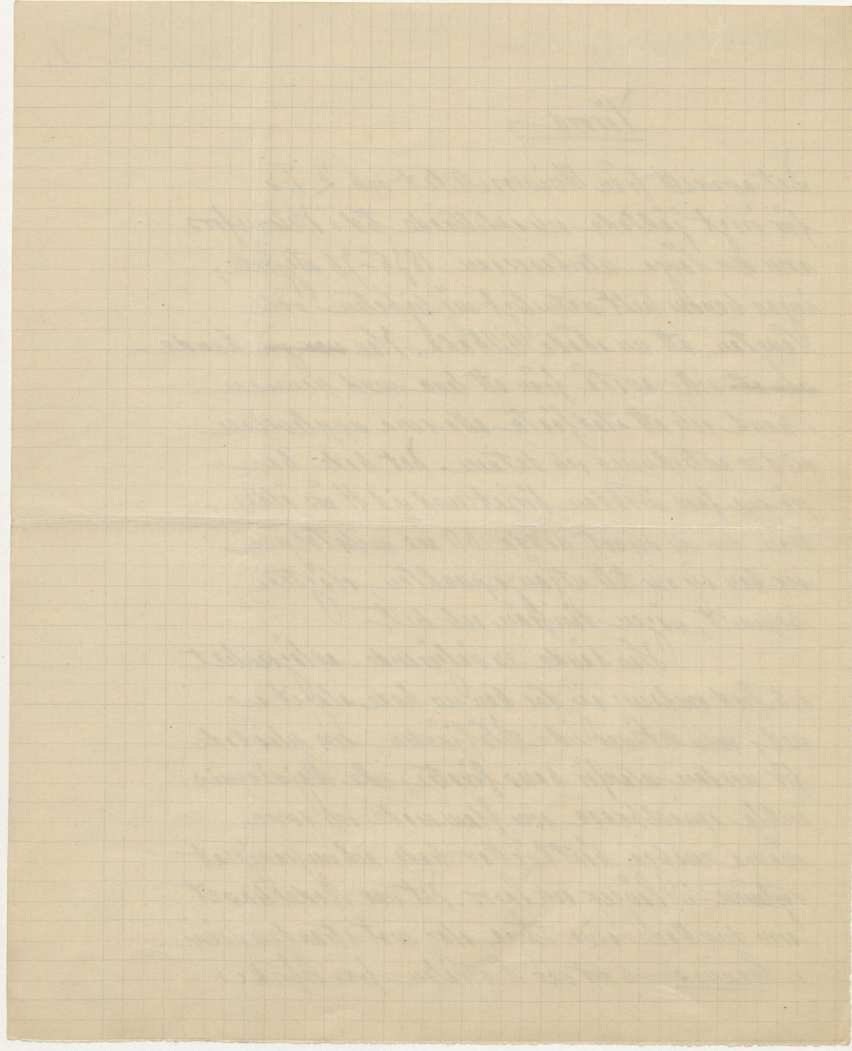
Togelhi 1. 1.

Förord

Det avsnitt från Universitetet och Z. T. s
för örigt jäklade och splittrade tid. Helsingfors
som den långa utrikesresan 1875-76 utgjorde,
ingav honom helt naturligt möjligheten och
längtan att nu skicka tillbaka. Han ~~var~~ kunde
~~nu~~ att icke avstå från att leva med penman
i hand och att stödförsta alla sina upplevelser
med en anteckning och datum. Det hade han
på sin fars inbuden börjat med vid 11 års ålder.
Trän den nu snart nådda 60 års minnelse
ser han sig om till utgåva punkten, släkten,
hemmet, vägen dit och hit.

Han kunde en välvillande avlägsenhet
och fred omkring sig där han nu hade slagit sig
ned, men det var icke slöfjändan som plågade
för honom utanför hans fönster, icke Majuemis
enkel spiselbrasa som flammade och som
många enskilda höstkvällar hade och omhändert
rytmen i låg och högt. Det var Medelhavet,
som dvalade sina tunga slag mot strandmurarna
i Cannes, och det var Mistralen från Afrikas





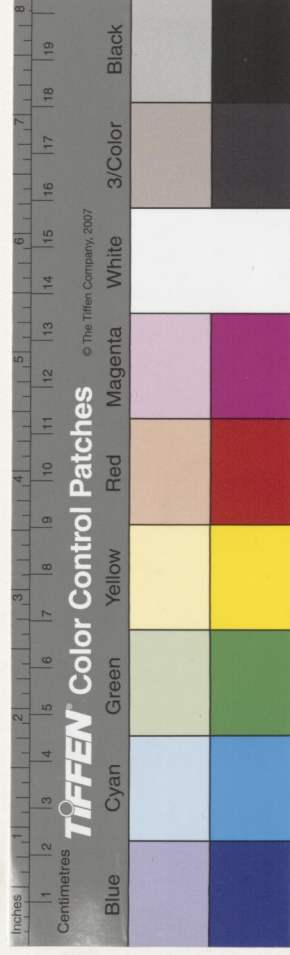
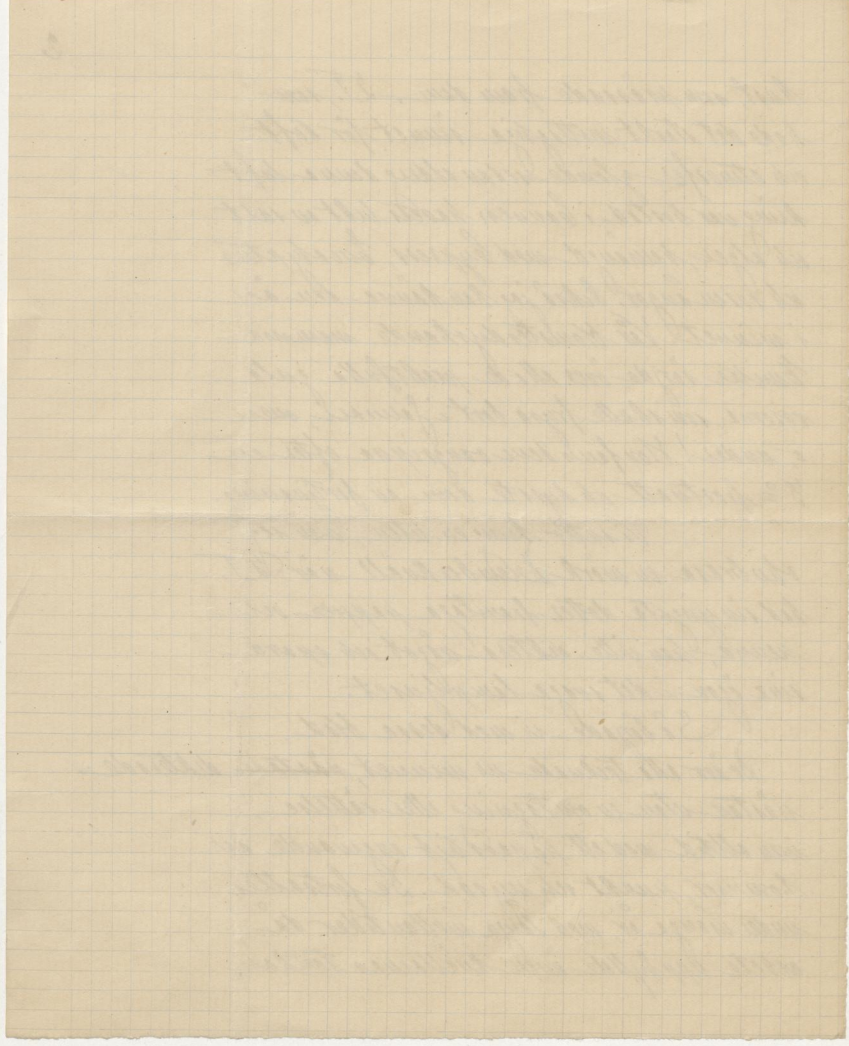
Näst, som prövade från den 2. T., som
hade det starkt mottagliga rummet för doft
och atmosfär, glömde sedan aldrig denna luft
kring vår bostad i Gannesi havets lukt av salt
och alger, bemänt med Cyperns, Eucalyptus
och rosenängar. Sedan för han nämna den är
i minnet. Vår Hovinter dyrkande mamma
Emilie söjde över alla de präktfulla gula
rosorna, som skulle frysa bort i januari, men
o, under! Hon fann dem oavgripna efter en
3^e frostnatt och kysste dem av förtjusning.

Vinnetto skrev en liten, men söt
och brasa en mörk decemberkväll när T.
had sin yngsta dotter framföra papper och
penna, han ville diktera något och spara
sina ögon i det svaga lamplyuset.

Så började vi med denna Mad.

De äro alla tecknade ur minnet, nästan dikterade
nästan utan en omständighet eller rättelse,
men alltid med ett påkostadt angivande av
konst, punkt och vyrid. De fortsattes
under många år, med lätta mellantider då
arbetet uppfyllde även kvällarnas tankar.





Men de bilda icke en fortlojande kronida,
ej heller en jälsbiografisk bikt. 21 skivver
i annat sammanhang:

"Mina anteckningar jämte anförda
data, behöva justeras, minnet kan taga
miste och flera hörsäges, som möjligen
sedan befinnas ogrundade, anteckningar, medan
de löpa färd och ännu oskrivna från dagens
läggar. Vidant vänta all hävda teknisk
mycket varseent begagna efter förutgående
sättning. Men ändå är det givet att jag
att fånga dagens lösmunta ord i flykten
och stundom belysa dem. Där avspelas ofta
tidens lyse och färg, där ingår den hända ett
och annat förbiset drag, som föner att relevera
i skuggor eller darrar en tidpunkt och dess gestalt."

De, klart som synes framträdande
minnen, som fylla dessa blad, är icke "dagens
lösmunta ord i flykten". De är bilder av
hjärtans spegelklara djup. Helt är redan
efton lugn eller betänkar sig att bäva harmoni.
Det är en underbar, nästan i stunden lagd ro,
över höjder och djup i det genomlödda och



H.

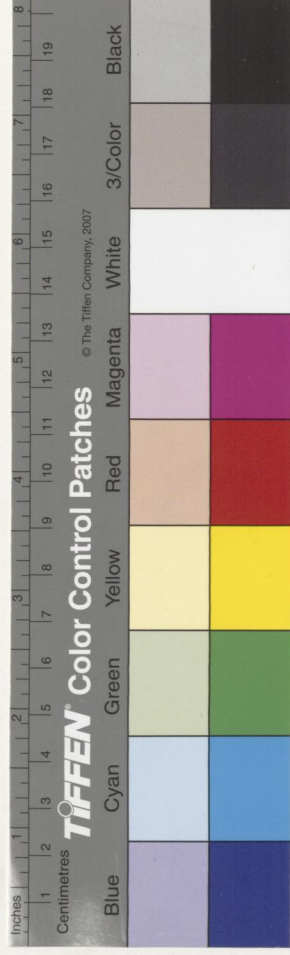
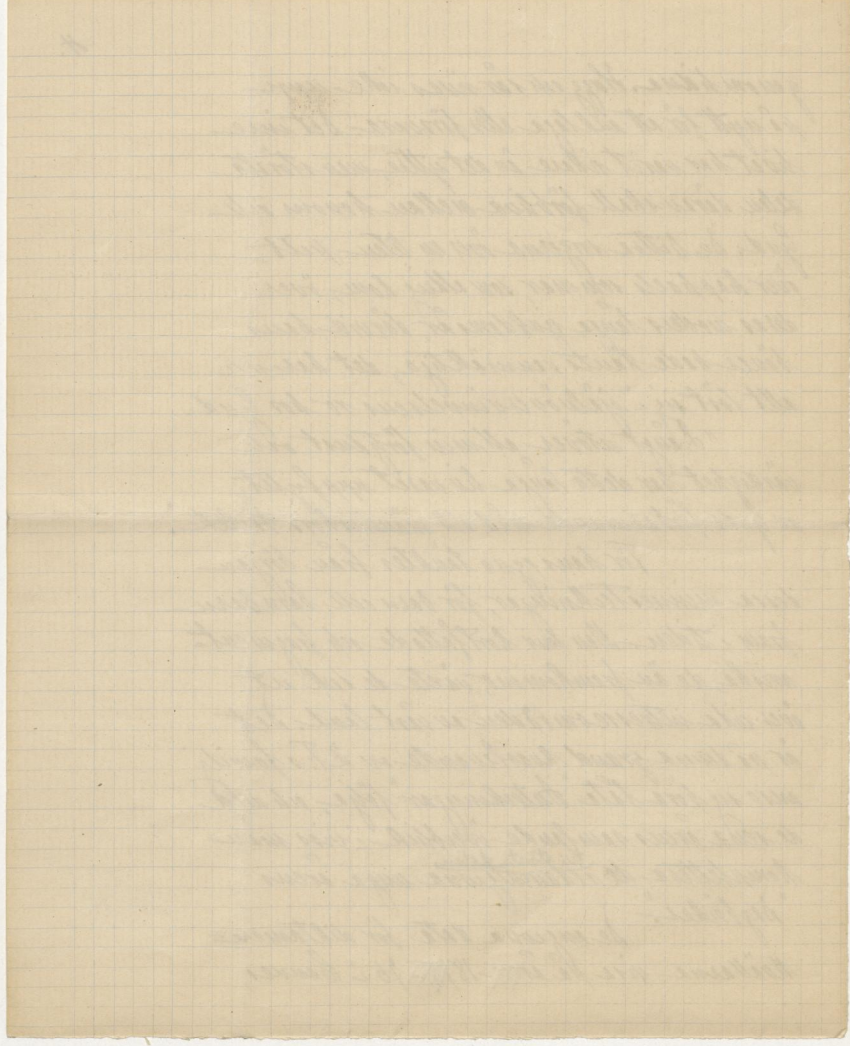
genom händ. Slag och i år visas icke upp
på nytt för att odlas eller förvara. Det inre
livet har varit rikare än det yttre, men största
delen däru skall förbli mellan honom och
Gud. De bittra sorgerna öfver en liten pojke,
öfver haphaels sonmar, som aldrig kom, öfver
dessa moders långa guldårens tid, därvid hans
bönor hade blivit oenligt, det har vi
allt fört sig i själ öfvervinneleens ro hos Gud.

"Långt utöfver all min förfärd och
värdsighet har detta långa liv varit uppfyllt
av Guds förbarmande nåd och människors kärlek".

För hans egna tankter från början
dessa minnestekniker, för barn och barn barn
fram i tiden. Men hur kortfattade och fragment-
ariska, de äro framkommo, inäro de dock ut
öfver vida intresseområden av vårt land. Det
är på denna grund kvarlevande av E. T. s familj
med i sin boka låta "anteckningar" följa, och med
de sena årens samlande överblick i viss mån
komplettera de ^{till största delen} redan utgjorda unga årens
"dagböcker".

De angivna data för diktnera-
tionerna äro på åren 1871-76 i Genève,





sedan, efter en lång paus, till höstarna 1883 och 1884
 på Björksudden, februari 1885 och vidare vintern,
 våren och senhösten 1887, februari 1888, hösten 1889
 och - den sista, nedskreven av hans egen hand,
 26 mars 1895.

Z. T. skulle helt säkert ha varit förtjust
 att se de många välbekanta samtida i bilder, som
 nu följa hans slutskrivna blad. Han tyckte ald-
 rig om att vara "försmålet" i ett större sällskap,
 drog sig gärna undan för att låta mera förtjänta
 närvarande träda i förgrunden. Och här har
 han ju en slösamling av kända och berömda
 samtida omkring sig samt dessutom några
 bilder av hans värmdaste egna. Illustrations-
 materialet har varit rikt, och valet av det som
 här borde komma i fråga, ofta svårt. Vad särskilt
 Z. T.-porträtten beträffar, har porträttligheten inte
 alltid varit utslagsgivande. Valet har främst fallit
 på de i texten nämnda bilderna och utöver dem
 på några mindre kända och därför intressanta
 avbildningar av skalden.

I slutet av boken har utgivaren lifo²
 get några anmärkingar och rättelser av min²
 misfel, vilka insynsigt låg i texten.

Stockholm i november 1922

Eva Fygelius Acke.



